

Nr 612

KUNGL. MAJ:TS

Byggnadsstadga;

given Stockholms slott den 30 december 1959.

Kungl. Maj:t har, efter riksdagens hörande¹, med stöd av 8 § byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) funnit gott förordna som följer.

1 KAP.

Om byggnadsnämnd

1 §.

I varje kommun skall finnas en byggnadsnämnd, som har att öva in-seende över hur kommunens område bebygges.

Särskilt åligger det nämnden

att med uppmärksamhet följa den allmänna utvecklingen inom kom-munen och dess omgivning, ombesörja utredningar rörande planläggning, fastighetsbildning och byggnadsväsen samt i dessa ämnen upprätta de för-slag och göra de framställningar som finnas påkallade;

att samarbeta med övriga myndigheter, vilkas verksamhet berör näm-nens arbetsområden eller vilkas bedömanden äro av betydelse för näm-nens verksamhet;

att lämna allmänheten råd och upplysningar i planläggnings-, fastig-hetsbildnings- och byggnadsfrågor; samt

att övervaka efterlevnaden av byggnadslagen, denna stadga och övriga föreskrifter angående byggandet.

2 §.

När sådant begäres av någon, vars rätt kan beröras därav, åligger det byggnadsnämnden att lämna skriftligt besked huruvida nämnden meddelat beslut rörande skyldighet för fastighetsägare att vidtaga särskild åtgärd med avseende å fastigheten.

Där stadsplan finnes åligger det byggnadsnämnden eller annan myndig-het, som kommunens fullmäktige bestämma, att på begäran av person, som i första stycket sägs, utfärda skriftligt besked rörande den på fastig-

¹ Prop. 1959: 168; L³U 26; Rskr 358.

hefen belöpande förpliktelsen att till kommunen utgiva bidrag till kostnad för gata. I beskedet skall angivas i vad mån betalningsskyldighet för förpliktelsen inträtt eller icke.

Där stadsplan finnes åligger det härjämte byggnadsnämnden att, då det begäres av person som avses i första stycket, till denne utlämna karta (nybyggnadskarta) rörande fastighet som ingår i planen. Nämnden bör ock, där det lämpligen kan ske, tillhandahålla nybyggnadskarta för fastighet inom område, som ej ingår i stadsplan.

3 §.

Ledamöter och suppleanter i byggnadsnämnd väljas av kommunens fullmäktige till det antal fullmäktige bestämma. Antalet ledamöter må dock icke vara under fem. Valet skall ske proportionellt i de fall då sådant är föreskrivet vid val till kommunens styrelse. Sker ej val av suppleanter proportionellt, skall tillika bestämmas den ordning, i vilken suppleanterna skola inkallas till tjänstgöring.

I övrigt skall med avseende å byggnadsnämnd vad i 32—42 §§ kommunallagen är stadgat om kommunens styrelse äga motsvarande tillämpning, dock att för byggnadsnämnden i Stockholm skola gälla bestämmelserna i 51 § 1 mom. kommunallagen för Stockholm samt därutöver vad stadsfullmäktige med iakttagande av stadgandena i samma lag föreskriva.

Utan hinder av vad i andra stycket sägs skall gälla, dels att i kommunens tjänst anställd befattningshavare icke på grund av denna sin tjänstställning skall vara obehörig att vara ledamot eller suppleant i byggnadsnämnd dels ock att nämndens protokoll icke behöver upptaga annat än förteckning å närvarande ledamöter samt för varje ärende beslutet och skälen därför.

4 §.

Byggnadsnämnd skall hava tillgång till personal i den omfattning som erfordras för att nämnden skall kunna behörigen fullgöra sina uppgifter.

Där planläggnings- och byggnadsverksamheten är av större omfattning eller bebyggelsens art så kräver skall nämnden såvitt möjligt till sitt biträde hava stadsarkitekt. Till stadsarkitekt må ej utses annan än den, som inom riket avlagt examen vid teknisk högskolas avdelning för arkitektur samt därefter under en längre tid utövat väl vitsordad praktisk verksamhet inom planläggnings- och byggnadsväsendet. Byggnadsstyrelsen äger dock, när skäl äro därtill, medgiva att till stadsarkitekt utses annan än den som avlagt nyss nämnd examen.

I fall som avses i andra stycket skall nämnden såvitt möjligt även hava biträde av person med särskild utbildning och praktisk erfarenhet i konstruktionsfrågor (byggnadsinspektör).

Angående stadsingenjör och andra befattningshavare inom mätningsväsendet är särskilt stadgat.

5 §.

Ordförande i byggnadsnämnd skall tillse, att nämndens ledamöter erhålla kallelse till sammanträdena samt att suppleanterna underrättas om tid och plats för sammanträdena.

I kallelse och underrättelse skall lämnas uppgift om de ärenden, som skola förekomma vid sammanträdet.

6 §.

Befattningshavare, som har till åliggande att föredraga ärenden inför byggnadsnämnden, äger rätt att deltaga i överläggning men ej i beslut, samt att, där han det begär, få sin särskilda mening antecknad till protokollet.

Samma rätt tillkommer länsarkitekten eller annan tjänsteman, som kallats att i denna egenskap närvara vid sammanträde med nämnden.

7 §.

Byggnadsnämnd äger uppdraga åt en eller flera ledamöter i nämnden eller åt befattningshavare hos nämnden att å nämndens vägnar fatta beslut i vissa grupper av ärenden, vilkas beskaffenhet skall närmare angivas i nämndens beslut. Sådant uppdrag må dock ej avse befogenhet att besluta om framställning eller yttrande till Konungen, länsstyrelsen eller kommunens fullmäktige, att meddela föreläggande vid vite eller annat äventyr eller att slutligt avgöra ärende, som är av principiell innebörd eller eljest av större vikt.

Nämndens beslut rörande uppdrag, som i första stycket sägs, skall underställas länsstyrelsens prövning.

Vad i denna stadga sägs om byggnadsnämnd skall i tillämpliga delar gälla den, som på grund av uppdrag enligt första stycket handlar å nämndens vägnar. Beslut, som meddelas på grund av dylikt uppdrag, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

8 §.

På framställning av kommunen äger länsstyrelsen utfärda taxa för avgifter att erläggas av den, som hos byggnadsnämnden påkallar åtgärd vilken föranleder ritningsgranskning, besiktning eller annan tids- eller kostnadskrävande förrättning.

Angående avgifter för upprättande och utfärdande av kartor samt för andra åtgärder som ombesörjas av befattningshavare inom mätningstväsendet gäller vad särskilt är stadgat.

2 KAP.

Om planläggning

Allmänna bestämmelser

9 §.

Planläggning skall ske så, att den främjar en ur allmän synpunkt lämplig utveckling inom det område, som planen skall avse. Tillbörlig hänsyn skall tagas till förhållandena inom angränsande områden samt till den allmänna samfärdselns, det militära försvarets, civilförsvarets och andra för riket gemensamma behov. Även enskildas intressen skola tillbörligen beaktas.

Där ej särskilda förhållanden föranleda annat, skall mark avses för det ändamål, vartill den är mest lämpad med hänsyn till läge, terräng- och grundförhållanden samt övriga omständigheter. Till tätbebyggelse må ej avses mark, som ur sundhetssynpunkt, med hänsyn till samfärdseln, möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp, faran för vattenförorening eller eljest ur allmän synpunkt ej är lämpad för sådan bebyggelse. Områden med särskild naturskönhet eller säregna naturförhållanden, bebyggelse med särskilt värde ur historisk eller kulturhistorisk synpunkt eller ur skönhets- synpunkt samt områden som äro lämpade och behövliga för friluftsliv skola såvitt möjligt bevaras. Om skyldighet att bevara fasta fornlämningar är särskilt stadgat.

Plan må ej göras mera detaljerad än som är nödvändigt för att nå det därmed avsedda syftet.

Regionplan

10 §.

1 mom. Regionplanering skall bedrivas så, att den därvid förebragta utredningen översiktligt belyser de med planläggningen sammanhängande frågor, som äro gemensamma för regionen eller en större del av denna, samt underlättar det framtida avgörandet av dylika frågor.

I regionplan skall i den mån så erfordras med hänsyn till planens syfte upptagas och på ett överskådligt sätt angivas, vilka områden som avses för olika ändamål.

2 mom. Regionplan skall i erforderlig mån vara avfattad på karta. Erfordras regionplanebestämmelser, böra dessa avfattas i särskild handling.

Generalplan

11 §.

1 mom. Vid generalplanering skall eftersträvas att utröna och på ett översiktligt sätt redovisa det behov av utrymme för olika ändamål, som kan förutses för planområdet, samt att på ett lämpligt sätt tillgodose detta behov. Härvid bör även undersökas, vilka områden som från allmän synpunkt ej äro lämpade för tätbebyggelse och fördenskull böra undantagas från sådan bebyggelse.

2 mom. Generalplan skall i erforderlig mån vara avfattad på karta. Till planen hörande särskilda bestämmelser skola avfattas i särskild handling.

Å kartan skola angivas gränserna för planen samt för de markområden som avses för olika ändamål ävensom i den mån så erfordras, befintliga förhållanden såsom vattenområden, höjdförhållanden, fastighetsgränser, vägar, kraftledningar och byggnader.

Stadsplan

12 §.

1 mom. Vid uppgörande av stadsplan skola de anspråk tillgodoses, som ur olika synpunkter skäligen kunna ställas på en väl ordnad bebyggelse. Därvid skall tillses, att marken utnyttjas på ett ekonomiskt och i övrigt lämpligt sätt, att samfärdselns och trafiksäkerhetens krav tillbörligen beaktas, att erforderlig trygghet mot brandfara vinnes samt att hänsyn toges till de fordringar, som böra uppställas ur sundhets-, skönhets- och trevnadssynpunkt. Skäligen hänsyn skall tagas till bestående äganderättsförhållanden, fastighetsgränser, servitut och andra omständigheter, som kunna inverka på planens genomförande.

Planen må ej givas större omfattning än att den kan förväntas bli genomförd inom nära förestående tid.

2 mom. Stadsplan skall vara avfattad å karta. Till planen hörande bestämmelser skola avfattas i särskild handling.

Kartan skall tydligt ange gränserna för planen samt för de markområden, som skola användas till byggnadskvarter, gata, torg, park eller annan allmän plats eller till specialområde. Gaturs och torgs höjdlägen skola vara angivna med siffror i gatukors och i punkter där lutningen avsevärt ändras.

I stadsplanebestämmelser skola, i den mån så erfordras, intagas stadganden angående reglering av planområdets bebyggande och användning i övrigt, såsom

om kvarters eller specialområdes användning för visst ändamål och om förbud mot bebyggande av viss del av kvarter eller specialområde;
 om byggnadssätt, antal byggnader å tomtplats, byggnads planyta och läge, dess höjd och våningsantal, källardjup eller antal källarvåningar samt antalet lägenheter som få inredas i en byggnad;
 om planteringar, lekplatser, parkeringsplatser och garage;
 om utfart eller annan utgång mot gata;
 om rätt att inom gata, torg, park eller annan allmän plats nyttja utrymmet under eller över markens plan till inredande av lokaler eller för annat ändamål;
 om förläggande under eller över markens plan av gata eller annan trafikled; samt
 om bevarande av vattenområden och andra naturförhållanden.

Byggnadsplan

13 §.

Byggnadsplan skall uppgöras så, att den tillgodoser de krav, som med hänsyn till de särskilda förhållandena inom det tillämnade planområdet skäligen böra ställas på en väl ordnad bebyggelse. Särskild hänsyn skall tagas till bebyggelsens art, äganderättsförhållandena samt markägarnas möjligheter att genomföra planen.

Byggnadsplan må ej uppgöras så, att jordbruk, skogsbruk eller annan dylik näring onödigtvis hindras eller försvåras. I planen må upptagas mark för jordbruksändamål endast i den mån så erfordras för planens lämpliga utformning.

I övrigt skall i tillämpliga delar gälla vad i 12 § är stadgat om stadsplan.

Upprättande, antagande och fastställelse av plan

14 §.

Den som upprättar förslag till plan skall därvid samråda med kommunens styrelse eller annat organ, som kommunens fullmäktige bestämma, länsarkitekten samt övriga myndigheter, sammanslutningar och enskilda personer, som kunna hava ett väsentligt intresse av frågan.

15 §.

Förslag till stadsplan eller byggnadsplan skall upprättas på grundval av en för ändamålet avsedd karta över det område, som beröres av förslaget (grundkarta).

I särskild vid grundkartan fogad förteckning (fastighetsförteckning) skola redovisas de fastigheter, samfälligheter och andra områden, som beröras av förslaget, deras ägare samt, i den mån kännedom därom kunnat erhållas, servitut och andra särskilda rättigheter, som kunna hava betydelse för planläggningen eller beröras av denna. Förteckningen skall vara bestyrkt av person med behörighet att vara mättningsman i stad. Där i orten föres fastighetsregister såsom för stad, må dock förteckningen bestyrkas av registerförären, även om denne icke har sådan behörighet.

Har fråga väckts att generalplan skall helt eller delvis fastställas, skall fastighetsförteckning upprättas för det område som beröres av frågan.

16 §.

Förslag till plan skall, då det överlämnas till kommunal eller statlig myndighet för antagande eller fastställelse, vara åtföljt av

a) grundkarta och fastighetsförteckning därest sådana skola vara upprättade;

b) beskrivning över förslaget med erforderlig motivering;

c) utredning angående de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för planens genomförande med beaktande särskilt av grundens beskaffenhet, trafikförhållandena ävensom möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp och att tillgodose vattenvårdsintresset; samt

d) redogörelse för det samråd med myndigheter, markägare och andra, som ägt rum vid utarbetande av förslaget.

Innan fastighetsförteckning lägges till grund för underrättelser till sakägare, skall den i erforderlig mån kompletteras med hänsyn till inträffade förändringar.

17 §.

1 mom. Innan förslag till plan antages, skall det under viss tid utställas till granskning genom byggnadsnämndens eller, där fråga är om regionplan, genom förbundsstyrelsens försorg; och äger den, som ej åtnöjes med förslaget, att inom samma tid framställa anmärkning däremot hos den myndighet, som ombesörjt utställandet. Där så finnes lämpligt må på en gång utställas två eller flera alternativa förslag.

Tiden för granskningen bestämmes av den myndighet, som ombesörjer utställandet. Den må ej sättas kortare än tre månader, där fråga är om regionplan, och ej kortare än tre veckor i övriga fall. Kungörelse om utställandet skall före den bestämda tidens början ske i den eller de tidningar, i vilka kommunala meddelanden för orten införas. Berör förslaget mark, som står under allmän myndighets förvaltning, skall myndigheten särskilt underrättas.

2 mom. Vid utställande av förslag till regionplan skall förbundsstyrelsen översända kopia och avskrift av förslaget till styrelserna för de kommuner, som förslaget rör, samt till länsstyrelsen och av frågan berörda centrala myndigheter ävensom, där så finnes lämpligt, till annan som beröres av förslaget, och därvid bestämma viss tid, minst tre månader efter delfåendet, inom vilken vederbörande äger att till nämnden inkomma med yttrande över förslaget.

3 mom. Innan förslag till generalplan utställas, skall byggnadsnämnden översända avskrifter och kopior av förslaget till byggnadsstyrelsen och länsstyrelsen.

Skall förslaget helt eller delvis fastställas, har nämnden att förfara på sätt i 4 mom. stadgas om förslag till stadsplan eller byggnadsplan, dock att underrättelser icke erfordras till andra sakägare än dem som beröras av fastställelsen.

4 mom. Vid utställande av förslag till stadsplan eller byggnadsplan skall byggnadsnämnden före ingången av den tid, som bestämts för förslagets granskning, med posten under rekommendation eller eljest bevisligen avsända skriftlig underrättelse om innehållet i den utfärdade kungörelsen till varje känd och inom riket boende markägare, som beröres av frågan och icke skriftligen godkänt förslaget. Är markområde samfällt för flera fastigheter med skilda ägare och finnes för samfälligheten känd styrelse eller annan, som är satt att förvalta den, erfordras ej underrättelse till de särskilda delägarna i samfälligheten, utan må underrättelsen sändas allenast till ledamot av styrelsen eller till förvaltaren. Äger denne ej att själv föra talan för delägarna i samfälligheten, är han gentemot delägarna ansvarig för att underrättelsen tillställes någon som äger behörighet härtill eller, om sådan ej finnes, kommer till delägarnas kännedom. Finnes ej känd styrelse eller förvaltare, må underrättelsen sändas till en av delägarna att vara

för dem alla tillgänglig, och skall för sådant fall tillika uppgift om vilken delägare underrättelsen tillställts kungöras på sätt i 1 mom. andra stycket sägs. Har upplysning vunnits om förhandenvaron av servituts- eller arrenderätt, som beröres av planläggningen, skall underrättelse tillställas rättighetens innehavare, såvitt han är känd och boende inom riket.

Berör förslaget, i vad det skall fastställas, allmän väg eller väg, som omhänderhaves av vägförening, eller för biltrafiken viktig gata eller mark, som är avsedd att utläggas till sådan väg eller gata, eller befästning eller annan anläggning, som avses i 81 § byggnadslagen eller omfattas av förordnande enligt 82 § samma lag, skall utdrag av förslaget i erforderliga delar tillställas vederbörlig myndighet, vägföreningen eller anläggningens ägare med anmodan att inom viss av byggnadsnämnden angiven tid, som ej må sättas kortare än den jämlikt 1 mom. bestämda granskningstiden, till nämnden inkomma med yttrande över förslaget. Vad nu stadgats behöves dock ej iakttagas med avseende å sakägare som skriftligen godkänt förslaget.

Ett exemplar av förslaget skall tillställas kommunens styrelse samt, där så finnes erforderligt, jämväl kyrkorådet. Avser förslaget område, som gränssar till annan kommun, bör byggnadsnämnden bereda dess styrelse tillfälle att yttra sig över förslaget.

5 mom. Vidtages ändring i förslag till plan, sedan det varit utställt till granskning, skall det ånyo utställas. Nytt utställande erfordras dock icke om de sakägare, som beröras av ändringen, skriftligen godkänt denna eller ock underrättats om ändringen på sätt i 4 mom. sägs samt erhållit tillfälle att vid sammanträde eller annorledes taga del därav.

18 §.

Sedan förslag till generalplan, stadsplan eller byggnadsplan blivit utställt på sätt i 17 § sägs, skall byggnadsnämnden granska förslaget jämte inkomna anmärkningar och yttranden. Härefter skall byggnadsnämnden, såvida nämnden ej själv äger besluta i ärendet, överlämna handlingarna jämte eget utlåtande till kommunens fullmäktige.

19 §.

1 mom. Sedan generalplan antagits, skall planen med därtill hörande utredning i bestyrkt avskrift och kopia genom byggnadsnämndens försorg tillställas byggnadsstyrelsen, länsstyrelsen, länsarkitekten, överlantmätaren och vederbörande distriktslantmätare.

2 mom. När fastställelse sökes å regionplan, generalplan, stadsplan eller byggnadsplan, skola handlingarna i ärendet insändas till länsstyrelsen.

20 §.

När plan inkommit till länsstyrelsen för fastställelse, skall länsstyrelsen, såvida den ej själv har att besluta i ärendet, överlämna handlingarna jämte eget utlåtande till Konungen.

21 §.

Sedan plan blivit fastställd, skola handlingarna översändas till byggnadsnämnden eller, där fråga är om regionplan, till förbundsstyrelsen. Om underrättelse till vederbörande myndigheter och tjänstemän genom statsdepartement eller länsstyrelse är särskilt stadgat.

När länsstyrelsen meddelat beslut om fastställelse beträffande generalplan, stadsplan eller byggnadsplan, skall länsstyrelsen samma dag översända underrättelse därom till envar som i ärendet framställt yrkande, vilket genom beslutet helt eller delvis lämnats utan bifall. Får beslutet på

grund av stadgandet i 150 § tredje stycket byggnadslagen ej överklagas, skall länsstyrelsen utfärda bevis att beslutet på grund därav vunnit laga kraft.

Där enligt bestämmelserna i 45 § byggnadslagen stadsplan fastställts under villkor att inlösen kommer till stånd av viss i planen ingående mark, skall, sedan sådan inlösen skett, meddelande härom genom byggnadsnämndens försorg så snart ske kan tillställas byggnadsstyrelsen, länsstyrelsen, länsarkitekten, överlantmätaren, vederbörande distriktslantmätare samt, där särskild fastighetsregisterförare förordnats, jämväl denne.

22 §.

Där förslag till generalplan, stadsplan eller byggnadsplan enligt bestämmelserna i byggnadslagen upprättats på föranstaltande av Konungen eller länsstyrelsen, har länsstyrelsen att fullgöra vad i 17 § är stadgat för byggnadsnämnd. Sedan länsstyrelsen granskat inkomna anmärkningar och yttranden över förslaget samt kommunens fullmäktige blivit hörda i ärendet, skall med avseende å den fortsatta handläggningen förfaras på sätt i 20 och 21 §§ sägs.

23 §.

Vad i detta kapitel är stadgat om upprättande, antagande och fastställande av plan skall i tillämpliga delar gälla ändring eller upphävande av planen, dock att grundkarta icke i något fall erfordras, om de förhållanden, som äro av betydelse för frågan, tillräckligt tydligt framgå av annan tillgänglig karta. Där ändring berör blott ett mindre antal markägare, erfordras ej heller utställande eller kungörelse i tidning, såvida markägarna skriftligen medgivit att sådant förfarande ej tillämpas eller ock underrättats om förslaget samt därefter under minst tre veckor haft tillfälle att taga del av detta. Vid ändring av regionplan må tiden för utställandet minskas till tre veckor.

Särskilda bestämmelser

24 §.

1 mom. När förordnande, innefattande förbud mot nybyggnad utan särskilt tillstånd enligt 15, 35, 80, 82, 86, 97, 106, 109, 110, 119, 121, 122 eller 168 § byggnadslagen eller mot schaktning, fyllning, trädfällning eller därmed jämförlig åtgärd meddelas, skall länsstyrelsen underrätta markägarna därom genom kungörelse i den eller de tidningar, i vilka kommunala meddelanden för orten intagas, eller på annat lämpligt sätt.

Det område, som avses med förordnandet, skall å karta eller annorledes tydligt angivas till sina gränser.

Angående skyldighet att, sedan förordnandet vunnit laga kraft, tillställa byggnadsstyrelsen, lantmäteristyrelsen, överlantmätaren och andra tjänstemän ävensom vederbörande byggnadsnämnd avskrift av förordnandet jämte kopia av kartan är särskilt stadgat.

2 mom. Har förordnande jämlikt 16 eller 36 § byggnadslagen meddelats om förbud mot nybyggnad utan särskilt tillstånd, skola markägarna genom länsstyrelsens försorg underrättas om förordnandet på sätt i 1 mom. första stycket är stadgat.

25 §.

Väckes fråga om meddelande av beslut enligt 59 § byggnadslagen rörande särskild grund för fördelning av gatumarksansättning eller om ändring i sådant beslut eller om antagande av bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad eller ändring därav, och finna kommunens fullmäktige att frågan bör komma under närmare prövning, ankommer det på fullmäktige

att låta verkställa utredning i ärendet och uppgöra det förslag vartill utredningen må föranleda.

Sedan förslag upprättats skall detsamma utställas för granskning under viss tid, minst tre veckor, efter det kungörelse härom skett i den eller de tidningar i vilka kommunala meddelanden för orten införas. Där fråga är om särskild grund för fördelning av gatumarkensättning, skall dessutom på sätt i 17 § 4 mom. första stycket sägs underrättelse om förslagets utställande för granskning tillställas kända och inom riket boende markägare, vilkas rätt beröres av förslaget, dock att sådan underrättelse ej behöver tillställas den som skriftligen godkänt förslaget. När den för granskning bestämda tiden tilländagått äga fullmäktige besluta i ärendet.

Skall ärendet underställas Konungens prövning, skola, sedan fullmäktiges beslut meddelats, handlingarna insändas till länsstyrelsen, som har att med eget utlåtande överlämna dem till Konungen.

26 §.

Uppkommer fråga om förpliktande för ägare av mark, för vilken stadsplan fastställts eller skall fastställas, att avstå mark eller bekosta utförande av särskilda anordningar jämlikt 70 eller 73 § eller 165 § första stycket byggnadslagen, skall byggnadsnämnden uppgöra förslag i ämnet.

Sedan förslaget uppgjorts skall tillfälle beredas vederbörande markägare att under viss tid, minst tre veckor, granska detsamma. Härom skall markägare, därest han ej skriftligen godkänt förslaget, underrättas på sätt i 17 § 4 mom. första stycket sägs.

Den mark, som skall avstås, skall till läge och gränser angivas på bestyrkt kopia av stadsplanekartan eller särskild karta med samma noggrannhet.

Om byggnadsnämnds skyldighet att göra anmälan till inskrivningsdomaren, då fråga väckts om tillämpning av 70 § eller 165 § första stycket byggnadslagen, stadgas i förstnämnda paragraf.

27 §.

Vad i 26 § första, andra och tredje styckena stadgas skall äga motsvarande tillämpning i ärende om förpliktande för ägare av mark, för vilken byggnadsplan skall fastställas eller fastställts, att upplåta mark till väg eller annan allmän plats jämlikt 113 § eller 165 § andra stycket byggnadslagen. Väcket frågan hos länsstyrelsen, har denna att fullgöra vad som sålunda är föreskrivet för byggnadsnämnd.

Om skyldighet för byggnadsnämnd eller länsstyrelse att i nu avsett fall göra anmälan till inskrivningsdomaren stadgas i 113 § byggnadslagen.

28 §.

Vid handläggning av fråga om upprättande eller fastställande av byggnadsplan skall länsstyrelsen tillika taga under övervägande, huruvida vägförening, varom stadgas i lagen om enskilda vägar, bör bildas för planområdet.

3 KAP.

Om utomplansbestämmelser

29 §.

Där i enlighet med föreskrifterna i byggnadslagen bestämts att utomplansbestämmelser skola tillämpas, skall, såvida ej Konungen annorlunda förordnat, i sådant hänseende gälla följande:

1) Byggnad må ej uppföras med mindre tomtplatsen kan anses tillräckligt stor och i övrigt lämpad för den tillämnade bebyggelsen.

2) Tomtplats må ej bebyggas i större omfattning än att till gårdsplan och för andra fastighetens behov återstår det utrymme som med hänsyn till ortens sed, fastighetens användningssätt och övriga omständigheter kan anses skäligt.

3) Byggnad, vars användande kan antagas orsaka behov av anordning för vattenförsörjning eller för bortledning av spillvatten eller annan flytande orenlighet, må ej uppföras, med mindre möjlighet föreligger att tillgodose sagda behov.

4) Byggnad må ej uppföras på mindre avstånd än 4,5 meter från enskild väg, som är av betydelse med hänsyn till allmänna samfärdseln, och ej närmare vägens mittlinje än 9 meter.

5) Bostadsbyggnad må ej uppföras i flera än två våningar eller till större höjd än 7,5 meter och må ej innehålla flera än två bostadslägenheter.

När särskilda omständigheter föranleda det äger byggnadsnämnden medge undantag från bestämmelserna under 3—5) här ovan, såvitt det kan ske utan att sundheten, trafiksäkerheten, tryggheten mot brand eller trevnaden eftersättes.

30 §.

När fråga väckts att utomplansbestämmelser skola tillämpas inom visst område, åligger det byggnadsnämnden att utreda frågan och uppgöra förslag till närmare avgränsning av området. Förslaget skall i erforderlig mån vara avfattat på karta.

I övrigt skall med avseende å handläggning av fråga om tillämpning av utomplansbestämmelser i erforderliga delar gälla vad i 14 §, 17 § 1 mom. samt 18—23 §§ är stadgat om antagande, fastställande och upphävande av byggnadsplan.

4 KAP.

Om tomtindelning m. m.

31 §.

Där stadsplan eller byggnadsplan finnes, åligger det byggnadsnämnden att med särskild uppmärksamhet följa och i mån av behov å skiss eller karta angiva, hur bebyggandet fortskrider inom det planlagda området.

Där så finnes påkallat, skall nämnden verkställa särskild utredning för bedömande hur bebyggelse och fastighetsbildning lämpligen bör ske för att ingå som led i ett ändamålsenligt utnyttjande av området.

32 §.

I fråga om område med stadsplan skall byggnadsnämnden vaka över att tomtindelning kommer till stånd när sådan erfordras. Har stadsplanen ändrats och följer därav, att ändring böy ske jämväl av tomtindelningen, eller är gällande tomtindelning eljest icke ändamålsenlig, har nämnden att vidtaga åtgärd för ändring av denna, när så kan ske och nämnden finner det erforderligt.

33 §.

Vid tomtindelning skall eftersträvas att i anslutning till stadsplanen nå en ändamålsenlig, enkel och redig indelning av kvarteret. Varje fastighet skall hava erforderlig förbindelse med gata. Behörig hänsyn skall tagas till be-

stående äganderätts- och servitutsförhållanden samt av markens ägare uttryckta önskemål.

34 §.

1 mom. Förslag till tomtindelning skall upprättas av person, som är behörig att vara mättningsman i stad. Förslaget skall utmärkas å karta. Till förslaget skall ock höra beskrivning, i vilken för varje tomt skola upptagas storleken av vart och ett av de områden av vilka tomten skall bildas, tomtens yttnehåll och längden av dess särskilda sidor. Vid förslaget skall vara fogad förteckning över ägare av mark inom kvarteret.

Vid förslagets uppgörande bör samråd ske med markägarna varjämte, där så prövas lämpligt, tillfälle bör beredas kommunens styrelse att yttra sig i frågan.

2 mom. Förslag till tomtindelning skall genom byggnadsnämndens försorg utställas till granskning under viss tid, minst tre veckor; och äger den, som ej åtnöjes med förslaget, att under samma tid framställa anmärkning däremot hos nämnden. Utställande erfordras dock icke, om samtliga ägare av mark inom kvarteret skriftligen medgivit att dylikt förfarande ej tillämpas.

Om utställande av förslag till tomtindelning skola ägarna av mark inom kvarteret underrättas på sätt i 17 § 4 mom. första stycket sägs. Är markägares vistelseort okänd och finnes ej någon, som vederligen äger att föra talan för honom, skall kungörelse om utställandet före den bestämda tidens början ske i den eller de tidningar, i vilka kommunala meddelanden för orten införas.

Vidtages ändring i förslaget, sedan det varit utställt till granskning, skall stadgandet i 17 § 5 mom. äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Sedan byggnadsnämnden antagit förslag till tomtindelning, skall nämnden översända handlingarna i ärendet till länsstyrelsen.

Då länsstyrelsen fastställt tomtindelning, skall länsstyrelsen samma dag översända underrättelse därom till byggnadsnämnden, kommunens styrelse och de markägare, som i ärendet framställt yrkande, vilket helt eller delvis lämnats utan bifall. Beslutet skall härjämte delgivas den som för fastighetsregistret. Där till följd av stadgandet i 150 § tredje stycket byggnadslagen klagan över beslutet ej får föras, har länsstyrelsen att å kartan teckna bevis att beslutet på grund därav vunnit laga kraft.

4 mom. Vad i denna paragraf är stadgat om antagande och fastställande av tomtindelning skall i tillämpliga delar gälla jämväl ändring eller upphävande av sådan indelning.

5 KAP.

Om byggande

Inledande bestämmelser

35 §.

Stadgandena i detta kapitel äro, där annat ej anges, tillämpliga allenast inom område med fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser.

Inom område med allenast utomplansbestämmelser äga stadgandena i detta kapitel icke tillämpning i fråga om ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring.

36 §.

Vad i detta kapitel stadgas om tomt skall gälla även annan för bebyggande avsedd fastighet.

Med gata förstås i detta kapitel område som i fastställd generalplan eller stadsplan avsetts till gata, torg eller eljest för allmän trafik, område som i byggnadsplan avsetts till väg eller annan allmän plats, inom område med utomplansbestämmelser belägen enskild väg som är av betydelse för allmänna samfärdseln inom området, så ock allmän väg.

Angående vad som är att hänföra till nybyggnad stadgas i 75 §.

37 §.

Där i detta kapitel eller i stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser givits föreskrift om hushöjd, källardjup eller dylikt, skall, såvida annat ej angivits, måttet räknas från angränsande gatas medelnivå invid tomt. För fritt liggande byggnad inne å tomt räknas måttet från markens medelnivå invid byggnaden. Byggnad må härvid ej, med mindre särskilda skäl föreligga, anses såsom fritt liggande inne å tomt, om någon del därav ligger närmare gata än 6 meter. Byggnads höjd räknas till skärningen mellan fasadplanet och takplanet.

Har föreskrift givits om visst antal våningar, skall såsom våning anses källare, om golvet i den närmast högre våningen lägges mer än 1,5 meter över omgivande markyta och byggnadsnämnden ej med hänsyn till terrängförhållandena medgiver annan bedömning.

Nybyggnad

38 §.

Åt byggnads yttre skall givas sådan utformning och färg, som stads- eller landskapsbilden fordrar och som befinnes lämplig såväl för byggnaden i och för sig som för en god helhetsverkan.

Byggnad av större värde ur historisk, kulturhistorisk eller konstnärlig synpunkt må icke förvanskas vare sig genom arbeten å själva byggnaden eller genom bebyggelse i grannskapet. Om skyldighet att bevara fasta fornlämningar är särskilt stadgat.

39 §.

Byggnad skall förläggas till sådant ställe å tomt att den på lämpligt sätt ansluter till övrig bebyggelse å denna och å närbelägen mark. Byggnad inom område med stadsplan eller byggnadsplan skall, såvida annat ej föreskrivits i planen eller medgives av byggnadsnämnden, läggas i gatulinjen eller, om förgård finnes, i inre förgårdslinjen.

I övrigt skall, där annat ej är föreskrivet, vid val av plats för byggnad iakttagas

a) att byggnad, som ej sammanbygges eller kan förväntas komma ått sammanbyggas med byggnad på granntomt, icke må läggas på mindre avstånd från gränsen mot denna än som motsvarar hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden och ej närmare gränsen än 4,5 meter; samt

b) att avståndet mellan byggnader å samma tomt ej må vara mindre än den för någondera byggnaden tillåtna största höjden.

Byggnadsnämnden äger medgiva undantag från bestämmelserna i andra stycket, om det finnes påkallat av särskilda skäl samt kan ske utan men för granne eller fara för sundhet, brandsäkerhet eller trafiksäkerhet och utan att ett lämpligt bebyggande av området försvåras. Kan åtgärden inverka på förhållandena å angränsande tomt, skall dess ägare höras i saken.

40 §.

Byggnads tak må icke skjuta över ett plan, som skär närmaste fasadplan på den för byggnaden tillåtna högsta höjden och höjer sig inåt byggnaden med en lutning av 45°. Byggnadsnämnden äger dock medgiva, att takkupor och andra anordningar, som kunna anses påkallade med hänsyn till byggnadens utseende eller av praktiska skäl, skjuta över detta plan.

41 §.

1 mom. Där icke annat föreskrivits i gällande plan, må byggnad ej uppföras så, att någon del därav når över gata.

Byggnadsnämnden äger dock medgiva

a) att grundkonstruktion, fasadlist, trappsteg ovan gatuplanet, flaggstång, intagningsbrunn för kablar eller annan liknande mindre byggnadsdel skjuter över gräns mot gata;

b) att balkong, burspråk eller annan liknande byggnadsdel utbygges över gata; samt

c) att port, dörr, grind eller fönster vid öppnandet når ut över gata.

Medgivande, som nu sagts, må lämnas endast när det med hänsyn till gatans bredd och övriga omständigheter kan ske utan olägenhet för trafiken eller eljest. I fall, som avses i andra stycket b), skall särskilt tillses, att anordningen icke medför men för grannfastighet.

2 mom. Vad i 1 mom. är föreskrivet om befogenhet för byggnadsnämnd att medgiva byggande å gatumark skall äga motsvarande tillämpning där någon vill uppföra byggnad så, att den skjuter in på annan mark, som enligt gällande plan eller andra gällande föreskrifter ej får bebyggas.

42 §.

Byggnads grundkonstruktion och stomme samt övriga byggnadsdelar, som kunna utsättas för belastning, skola hava betryggande bärförmåga, stadga och beständighet.

43 §.

1 mom. Uppföres byggnad i gräns mot annan tomt och är ej det framförvarande området undantaget från bebyggande till minst 9 meters bredd, skall byggnaden, såvida annat ej föreskrivits i gällande plan, skiljas från granntomten medelst brandmur.

Där fråga är om byggnader i högst två våningar, må byggnadsnämnden medgiva befrielse från skyldigheten att uppföra brandmur, om grannarna äro ense därom och byggnaderna i övrigt anordnas på ett med hänsyn till brandfaran betryggande sätt.

I fråga om envåningsbyggnad må anstånd med eller befrielse från skyldigheten att uppföra brandmur medgivas av byggnadsnämnden, där nämnden efter grannens hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avståndet till byggnad på angränsande tomt och övriga omständigheter kunna ske utan olägenhet.

2 mom. Om särskilda skäl tala därför må byggnadsnämnden medgiva att brandmur eller annan vägg anordnas gemensamt för byggnader som sammanbyggas, där det kan ske utan olägenhet och grannarna äro ense därom.

44 §.

1 mom. Byggnad skall med avseende å konstruktion och inredning utföras så, att faran för brand ej blir större än som betingas av hänsyn till dess ändamål, angränsande bebyggelse och omständigheterna i övrigt. Där annan bebyggelse finnes i grannskapet, skall byggnads tak utföras av eller täckas med material, som i tillräcklig mån skyddar mot spridning av brand. Större byggnad skall, om byggnadsnämnden finner det erforderligt, uppdelas i lämpligt stora enheter genom brandsäker mur.

2 mom. Byggnad i två våningar skall, om den upptager större planyta än 200 kvadratmeter och icke genom brandsäker mur uppdelas i enheter av högst denna storlek, utföras så, att den kan betecknas som brandhärdig. Detsamma gäller byggnad i två våningar med flera än två bostadslägenheter, därest bostads- eller arbetsrum inredes på vinden.

3 mom. Byggnad i tre eller flera våningar skall utföras så, att den kan betecknas såsom brandsäker.

Vad nu sagts gäller ock byggnad i två våningar, om i byggnaden skall inrymmas:

- a) samlingslokal för mer än 150 personer;
- b) undervisningsanstalt för mer än 150 elever;
- c) hotell eller pensionat för mer än 50 gäster;
- d) vårdanstalt, elevhem eller därmed jämförlig inrättning med mer än 50 platser; eller
- e) industriell rörelse som i regel sysselsätter mer än 50 personer eller som med hänsyn till verksamhetens art innebär särskild fara för brand.

4 mom. Skulle tillämpning av bestämmelserna i 2 eller 3 mom. medföra oskäligen kostnad eller föreligger eljest särskilt skäl till undantag, må sådant medgivnas av byggnadsnämnden.

5 mom. Inom utrymme ovan inredd vind må boningsrum ej anordnas såvida ej byggnadsnämnden medger undantag med hänsyn till vidtagna åtgärder mot brandfara.

6 mom. Byggnad skall hava erforderligt antal utgångar, trappor och andra utrymningsvägar, ägnade att bereda trygghet vid brand. Trappa skall hava tillräcklig bredd och lämplig stigning samt skall, i den mån så erfordras, vara försedd med ledstång och räcke.

7 mom. Eldstäder och andra anordningar för uppvärmning, rök- och ventilationskanaler, sopnedkast, hissar, gårds lanterniner, ledningar för gas, elektrisk ström, vatten och avlopp samt utrymmen för särskilda ändamål, såsom pannrum, garage, tvätt- och torkrum, bränslefförråd och dylikt skola anordnas så, att brandfara, risk för olycksfall eller sanitär olägenhet icke uppkommer.

45 §.

Byggnad skall, i den mån det erfordras, vara försedd med anordning för uppstigning på taket.

Där så erfordras skall härjämte finnas anordning för uppstigning på skorsten.

Uppgår byggnads höjd över närmast kringliggande mark på någon punkt till åtta meter eller finnes på taket lanternin, ljusbrunn eller liknande, skall byggnaden, där det icke av särskild orsak kan anses obehövt, vara försedd med anordningar till skydd mot olycksfall genom nedstörtning från taket.

46 §.

Byggnad för stadigvarande bruk, vari inrymmas bostads- eller arbetsrum, skall anordnas och inredas så, att den bereder möjlighet till trevnad och god hygien. Den skall innehålla nödiga förvaringsutrymmen samt vara försedd med behövt sanitär utrustning.

Särskilt skall beaktas följande:

1. Byggnaden skall bereda erforderlig värme- och ljudisolering samt tillfredsställande skydd mot fukt.
2. Byggnaden skall kunna uppvärmas och ventileras på tillfredsställande sätt.
3. I boningsrum samt i kök, som hör till bostadslägenhet, skall finnas fönster, som vetter omedelbart åt det fria och lämnar god dager.

4. Arbetsrum och därtill hörande personalrum skola hava tillräckligt luftutrymme och kunna tillfredsställande belysas, därvid dagerbelysning bör anordnas, om förhållandena medgiva sådan.

5. Till byggnaden skall höra soprum, om så erfordras.

Med avseende å arbetsrum må byggnadsnämnden medgiva undantag från bestämmelserna i denna paragraf, där sådant påkallas med hänsyn till arten av den verksamhet, för vilken rummet är avsett. Nämnden må ock medgiva, att mindre utrymme för matlagning inrättas utan fönster, såvida anordningar vidtagas för att på annat sätt tillgodose behovet av luftväxling och god belysning.

47 §.

I fråga om byggnad med mer än två bostadslägenheter skall utöver vad här förut är stadgat iakttagas följande:

1. Lägenhet skall om möjligt hava soligt läge och helst göras genomluftbar.

2. Golvytan i boningsrum må ej understiga 7 kvadratmeter.

3. Rumshöjden i bostadslägenhet skall, räknat från golv till tak, vara minst 2,50 meter.

4. Till bostadslägenhet skola höra vindskontor eller annat därmed jämförligt förvaringsrum samt lämpligt utrymme för förvaring av matvaror.

5. För dem som bo i byggnaden skall finnas tillgång till tvättstuga och torkrum, plats för rengöring och vädring av sängkläder, mattor och dylikt samt, där så erfordras, utifrån lätt tillgänglig förvaringsplats för cyklar och barnvagnar.

6. Omfattar byggnaden flera våningar än två, skall sopnedkast vara anordnat.

Möter i särskilt fall betydande svårighet att iakttaga stadgandena i denna paragraf eller tala eljest synnerliga skäl för att något av dessa stadganden frångås, må byggnadsnämnden medgiva sådant undantag, som är förenligt med trevnad, bekvämlighet och god hygien. Ej må i något fall medgivas lägre rumshöjd i bostadslägenhet än 2,10 meter.

48 §.

Byggnad för särskilt ändamål, såsom industribyggnad, byggnad för undervisning, vårdanstalt, hotell, pensionat, samlingslokal samt lokal för hantverk eller handel, skall utöver vad förut är stadgat fylla de särskilda krav, som med hänsyn till verksamhetens art skäligen böra uppställas på hygien, skydd mot ohälsa, olycksfall och brandfara samt på trevnad och bekvämlighet för dem, som skola vistas i byggnaden.

Särskilt skall iakttagas,

a) att väggar, tak och golv utföras i sådant material och få sådan utformning, att de utan svårighet kunna rengöras i den omfattning och på det sätt verksamheten fordrar;

b) att erforderliga anordningar vidtagas för att avlägsna och oskadliggöra fast eller flytande avfall och orenlighet ävensom damm, rök, gas eller ånga, som uppkommer i verksamheten; samt

c) att tillräckliga utrymmen avses till personalrum.

Ändring av byggnad

49 §.

Vid sådan ändring av byggnad, som ej är att hänföra till nybyggnad, skola bestämmelserna i 38—48 §§ äga motsvarande tillämpning i fråga om de delar av byggnaden, som beröras av ändringen.

Byggnadsnämnden äger medgiva undantag, där sådant påkallas av omständigheterna och icke medför brandfara eller olägenhet i sanitärt avseende eller eljest.

Underhåll av byggnad

50 §.

Byggnad skall underhållas så, att hållfastheten icke äventyras samt brandfara, sanitär olägenhet eller vanprydnad icke uppkommer.

Rivning av byggnad

51 §.

1 mom. Har byggnad genom brand eller annorledes blivit skadad i väsentlig mån och blir den ej iståndsatt inom skälig tid, äger byggnadsnämnden, om så provas erforderligt, föreskriva att byggnaden skall rivas.

2 mom. Kan byggnad, som skall rivas, antagas vara behäftad med ohyra eller virkesförstörande insekter, skall åtgärd vidtagas till deras utrotande.

Skylt, annan fast anordning, upplag m. m.

52 §.

Skylt skall till form, färg och utförande i övrigt fylla skäliga anspråk på prydlighet och vara lämpad för platsen. Särskilt skall tillses, att den ej inverkar menligt på stads- eller landskapsbilden eller medför brandfara eller risk för olycksfall samt att den ej skymmer sikten längs gata eller på annat sätt verkar störande på trafiken å gata eller annorstädes eller för närboende. Skadad eller eljest bristfällig anordning skall, om den ej iståndsättes, snarast borttagas.

Vad nu sagts skall ock gälla annan fast anordning, såsom radioantenn, mur och bensinpump, så ock ljusanordning vare sig den är fast anbragt eller icke.

Upplag må ej anordnas så, att det orsakar brandfara eller risk för olycksfall, skymmer sikten för trafiken eller för närboende, vanpryder omgivningen eller eljest vållar olägenhet av betydelse.

Tomts ordnande

53 §.

1 mom. Tomt skall, vare sig den tagits i anspråk för sitt ändamål eller icke, hållas i värdat skick. Därvid skall tillses, att växtligheten ej hindrar sikten för trafiken.

2 mom. Bebyggd tomt skall beträffande lutning och höjdläge samt plantering och inhägnad vara anordnad på lämpligt sätt med hänsyn särskilt till ljustillförseln samt till stads- eller landskapsbilden. Byggnadsnämnden äger föreskriva att å tomten skall anordnas och vidmakthållas plantering eller annan liknande anordning. Nämnden äger ock föreskriva, att stängsel skall hållas mot gata.

3 mom. Å tomt skall inom- eller utomhus finnas särskilt, tillräckligt stort utrymme till parkering, lastning och lossning av fordon för dem som bo eller vistas på tomten samt för verksamhet som där bedrivs, såvida dylikt utrymme kan beredas för rimlig kostnad och utan synnerlig olägenhet i övrigt.

Från vad sålunda föreskrivits äger byggnadsnämnden medgiva undantag, om särskild plats för fordonen beretts annorstädes än å tomten så ock eljest om särskilda skäl äro därtill.

Byggnadslov

54 §.

1 mom. Åtgärd, som enligt 75 § är att hänföra till nybyggnad, må ej företagas utan byggnadsnämndens lov (byggnadslov).

Byggnadslov erfordras jämväl för följande åtgärder, nämligen sådan till nybyggnad ej hänförlig ändring av byggnad, som berör konstruktionen av dess bärande delar eller av eldstäder, rök- eller ventilationskanaler eller som avsevärt påverkar dess planlösning eller yttre utseende; ianspråktagande av byggnad eller del därav för väsentligen annat ändamål än det, vartill byggnaden förut varit använd eller som finnes angivet å godkänd ritning;

uppförande eller väsentlig ändring av mur, plank eller därmed jämförlig anordning;

schaktning, fyllning eller annan liknande åtgärd inom tomt, såvida åtgärden innebär avsevärd ändring av höjdläget för tomten eller del därav;

inrättande av fast cistern eller annan fast anordning för hantering eller förvaring av brännbara vätskor, såvida åtgärden ej avser allenast att tillgodose viss fastighets husbehov; samt

inrättande av upplag.

Inom område med stadsplan erfordras härutöver byggnadslov för omfärgning av fasad som ej vetter mot kringbyggd gård eller annan sådan plats, för utbyte av taktäckningsmaterial, för rivning av byggnad samt för uppsättande eller väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning.

Med avseende å område, som är beläget i närheten av befintlig eller tillämnad befästning, statlig flygplats, annan än staten tillhörig flygplats för allmänt bruk, atomreaktor eller annan atomenergianläggning, äger länsstyrelsen i den omfattning som finnes erforderlig föreskriva skyldighet att söka byggnadslov för inrättande av materialgård eller ljusanordning eller schaktning, fyllning eller därmed jämförlig åtgärd jämväl där sådan skyldighet ej följer av de här förut givna bestämmelserna. Föreskriften skall kungöras på sätt i 24 § 1 mom. första stycket sågs.

2 mom. Utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat må utan byggnadslov företagas invändig ändring av bostadsbyggnad som ej innehåller flera än två bostadslägenheter eller av därtill hörande uthus, såvida åtgärden icke består i inredande av ytterligare bostadslägenhet eller av lokal för handelsrörelse, hantverk eller industri och ej heller berör konstruktionen av byggnadens bärande delar, eldstäder eller röckanaler.

Stadgandena i 1 mom. äga ej tillämpning i fråga om byggnad, som tillhör kronan eller landsting.

3 mom. Befrielse från skyldighet att söka byggnadslov må av länsstyrelsen medgivas i fråga om industriområde, som ligger avskilt från annan bebyggelse och är i en ägares hand, såframt det kan anses uppenbart att området ändock kommer att bebyggas på tillfredsställande sätt samt medgivandet tillstyrks av byggnadsnämnden. Medgivandet må när som helst återkallas.

4 mom. Den som ämnar verkställa byggnadsarbete, för vilket byggnadslov ej erfordras, äger ändock, om han så önskar, genom ansökan påkalla byggnadsnämndens prövning av åtgärden. Om sådant ärende skall i tillämpliga delar gälla vad som är föreskrivet om ärende rörande byggnadslov.

55 §.

1 mom. Ansökan om byggnadslov göres skriftligen hos byggnadsnämnden.

Vid ansökan om byggnadslov för uppförande av nybyggnad eller tillbyggnad av förut befintlig byggnad skola fogas situationsplan över tomten, utvisande befintliga byggnaders och tillämnad byggnads läge, samt ritningar rörande företaget med erforderlig beskrivning. Inom område, varest byggnadsnämnden tillhandahåller nybyggnadskarta, skall situationsplanen vara grundad å sådan karta. Där ej särskilda omständigheter föranleda annat, skola situationsplan och ritningar ingivas i tre exemplar.

Vid ansökan om byggnadslov för annan åtgärd än nu sagts skola fogas erforderliga ritningar och beskrivningar.

2 mom. Erfordras ytterligare utredning som icke lämpligen kan införskaffas genom byggnadsnämndens försorg, äger nämnden förelägga sökanden att inom viss tid inkomma därmed vid äventyr att ansökningen eljest förklaras förfallen.

3 mom. Där så finnes lämpligt äger byggnadsnämnden medgiva att ritningar och beskrivningar ingivas i mån av arbetets fortgång. Nämnden må ock i fråga om arbete av mindre omfattning medgiva befrielse från skyldigheten att ingiva ritning.

56 §.

1 mom. Vid prövning av ansökan om byggnadslov skall byggnadsnämnden tillse, att det tillämnade företaget ej strider mot byggnadslagen, lagen om allmänna vägar, lagen om enskilda vägar, strandlagen, denna stadga eller med stöd av nämnda författningar meddelade föreskrifter. Är tomtens ägare enligt byggnadslagen skyldig att gälda bidrag till kostnad för gata eller att anordna utfartsväg eller avlopp från tomten, må byggnadslov för nybyggnad ej beviljas innan skyldigheten fullgjorts eller nöjaktig säkerhet ställts.

Inom område, som icke ingår i stadsplan eller byggnadsplan, må lov ej givas till nybyggnad som skulle innefatta tätbebyggelse, i vidare mån än för tillgodoseende av jordbrukets, fiskets, skogsskötselns eller därmed jämförligt behov.

2 mom. Utan hinder av vad i 1 mom. sägs må byggnadsnämnden meddela lov till anordningar och mindre byggnader, som avse att tillgodose den allmänna nyttan och trevnaden, även om de skulle strida mot fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser eller innefatta tätbebyggelse, såframt de prövas ej avsevärt försvåra markens användning för avsett ändamål.

Byggnadsnämnden må ock meddela lov till uppförandet av tillfällig byggnad, oaktat företaget strider mot plan eller bestämmelser som nu sagts eller mot bestämmelserna i 37 § första eller andra stycket byggnadslagen, såframt företaget prövas ej avsevärt motverka det med planen eller bestämmelserna avsedda syftet. Sådant byggnadslov må avse rätt att låta byggnaden kvarstå högst tre år från det byggnadslovet meddelades, nämnden dock obetaget att sedermera på ansökan medgiva förlängning av tiden med högst tre år i sänder.

Angående befogenhet i vissa fall för byggnadsnämnd att medgiva undantag från gällande planer, bestämmelser och förbud i vidare mån än nu sagts stadgas i 67 §.

57 §.

Är åtgärd, för vilken byggnadslov sökes, enligt stadgande i lag eller författning därjämte beroende på tillstånd av annan myndighet än byggnadsnämnd, skall nämnden hänvisa vederbörande att söka sådant tillstånd.

Berör åtgärden område, varest gäller förbud mot bebyggelse med hänsyn till befintlig eller tillämnad anläggning för försvarsändamål eller luftfart

eller atomreaktor eller annan atomenergianläggning, och finner nämnden tvekan råda huruvida hinder mot byggnadslov föreligger med hänsyn därtill, har nämnden att hänvända sig till länsstyrelsen för erhållande av nödiga upplysningar i saken.

58 §.

1 mom. Beslut i ärende rörande byggnadslov skall meddelas sökanden skriftligen.

Beviljas byggnadslov, skall underrättelse om beslutet ofördröjligen i rekommenderat brev eller eljest bevisligen tillställas markägare eller annan sakägare, som av byggnadsnämnden hörts i ärendet. I beslut, varigenom byggnadslov beviljas, skola meddelas erforderliga föreskrifter rörande arbetets utförande samt rörande de anmälningar, som skola göras hos nämnden. Erfordras tillstånd av annan myndighet än nämnden, bör i beslutet intagas erinran därom, såvida icke nämnden förmedlat ansökan om sådant tillstånd. I beslutet skall därjämte intagas anmaning till sökanden att om beslutet bevisligen underrätta grannar och andra, vilka kunna beröras därav.

2 mom. Vid byggnadslov för nybyggnad må, om byggnadsnämnden finner det nödigt och sökanden skriftligen samtyckt därtill, fogas villkor att annan byggnad å tomten skall rivras, ombyggas eller ändras. I beslutet skall angivas viss tid för villkorets fullgörande.

3 mom. Av handlingar, som jämlikt 55 § ingivits till byggnadsnämnd, skall ett exemplar fördes med påskrift om nämndens beslut och återställas till sökanden. Beviljas byggnadslov, skall ett exemplar av handlingarna förvaras i nämndens arkiv.

4 mom. Har byggnadsnämnden i beslut om byggnadslov frångått mening, som i ärendet uttalats av annan myndighet, skall nämnden ofördröjligen underrätta myndigheten om beslutet.

59 §.

Byggnadslov är förfallet, såvida icke inom två år det medgivna arbetet påbörjats eller efter inträffat avbrott återupptagits. I intet fall äger byggnadslov giltighet för längre tid än fem år.

Inträder förbud mot nybyggnad enligt bestämmelserna i byggnadslagen, må dessförinnan meddelat byggnadslov ej utnyttjas i vad det strider mot förbudet. Påbörjat byggnadsarbete må dock slutföras.

Byggnadsarbete och tillsyn å sådant arbete

60 §.

Byggnadsarbete skall utföras enligt gällande bestämmelser och fastställda ritningar samt med ändamålsenligt material och i övrigt på betryggande sätt.

Vid arbetet skola iakttagas de försiktighetsmått, som äro erforderliga till förekommande av skada å person och egendom, samt vad som skäligen påkallas till undvikande av obehag för trafikanter och närboende.

Särskilt bör vid arbetet beaktas

att schaktnings- samt grundläggnings- och rivningsarbeten verkställas med försiktighet, så att grannbyggnad eller gata med dess ledningar ej lider skada;

att byggnadsställningar göras hållfasta och stadiga; samt

att maskinella anordningar, tillfälliga uppvärmningsanordningar och dylikt anordnas så, att brandfara och andra olägenheter såvitt möjligt undvikas.

61 §.

1 mom. För arbete, som avser nybyggnad, rivning av byggnad eller ändring av byggnad, skall, om byggnadslov erfordras, finnas en av den byggande utsedd ansvarig arbetsledare, såframt ej byggnadsnämnden beträffande arbete av ringa omfattning funnit att särskild arbetsledare icke erfordras.

2 mom. Till arbetsledare må ej utses annan än den, som byggnadsnämnden prövat äga erforderlig kunskap, erfarenhet, pålitlighet och ordentlighet. Avser arbetet uppförande av byggnad i flera än två våningar eller ingå däri arbeten av tekniskt mera krävande art, skall arbetsledaren hava avlagt examen vid högre teknisk läroanstalt eller på annat sätt hos nämnden styrkt sig äga nöjaktig kännedom om dylika arbeten. Fordrar viss del av arbetet särskild sakkunskap, äger nämnden föreskriva, att ledningen av arbetet i denna del skall anförtros någon, som besitter sådan kunskap.

3 mom. Innan arbetet påbörjas, skall till byggnadsnämnden avlämnas skriftlig förklaring av arbetsledaren, att denne åtager sig uppdraget.

4 mom. Arbetsledaren åligger att öva fortlöpande ledning och tillsyn över arbetet och svara för dess behöriga fullgörande, att avgiva föreskrivna anmälningar till byggnadsnämnden och andra myndigheter samt att närvara vid nämndens besiktningar av arbetet. Gör han sig skyldig till allvarlig försummelse, äger nämnden frångå honom ledningen av arbetet så ock, om synnerliga skäl äro därtill, förklara honom för viss tid förlustig rätten att vara ansvarig arbetsledare inom kommunen. Skulle den byggande motsätta sig att gällande bestämmelser angående arbetet iakttagas, har arbetsledaren att anmäla förhållandet hos nämnden.

62 §.

1 mom. Vid uppförande av ny byggnad, vartill byggnadslov erfordras, skall till byggnadsnämnden göras anmälan:

- a) då företaget påbörjas;
- b) då schaktning eller sprängning till grundbotten blivit utförd eller pålning skall påbörjas;
- c) då grundläggning verkställes men innan första bjälklaget utföres;
- d) då byggnadens bärande stomme samt skorsten uppförts men innan putsning eller annan ytbehandling verkställes eller golv inlägges; samt
- e) då företaget slutförts.

Vid sådan rivning av byggnad eller ändring av byggnad, vartill byggnadslov erfordras, skall anmälan göras till nämnden innan företaget påbörjas samt då det slutförts.

Nämnden äger för särskilt fall föreskriva, att anmälan skall göras jämväl vid annan tidpunkt än nu nämnts. Nämnden äger ock medgiva befrielse helt eller delvis från anmälningsskyldigheten.

2 mom. Vad i 1 mom. sägs skall ock gälla företag, för vilket jämlikt 54 § 3 mom. gäller befrielse från skyldighet att söka byggnadslov. När anmälan första gången göres, skola därvid i två exemplar fogas situationsplan, ritningar och beskrivningar i enlighet med vad som gäller vid sökande av byggnadslov. Nämnden äger dock medgiva anstånd med eller befrielse från skyldigheten att ingiva ritningar och beskrivningar.

63 §.

När till byggnadsnämnd inkommit anmälan om påbörjande av företag, som avser uppförande av byggnad eller tillbyggnad inom område med stadsplan, skall nämnden skyndsamt låta utstaka byggnaden å marken samt utmärka dess höjdläge. Är byggnaden till sitt läge direkt beroende av gräns mot grannes tomt, skall grannen kallas till utstakningen.

Inom område, för vilket stadsplan ej fastställes, skall nämnden föranställa

om utstakning av byggnad och utmärkande av dess höjdläge där så finnes påkallat och det lämpligen kan ske.

64 §.

1 mom. Byggnadsnämnd skall öva tillsyn över byggnadsföretag, för vilka byggnadslov erfordras, samt äger verkställa härför erforderliga besiktningar. Nämnden äger ock besiktiga byggnadsföretag, vartill byggnadslov ej erfordras.

I främsta rummet bör genom besiktningar utrönas, huruvida byggnaden förlagts i rätt läge, samt beskaffenheten av grundbotten, stommen och byggnaden i färdigt skick. Där byggnadslov beviljats för uppförande av byggnad inom område med stadsplan, skall, såvida icke särskilda skäl föranleda annat, särskild besiktning företagas vid ettvarrt av de tillfällen, som omnämnas i 62 § första stycket b), c), d) och e) (grundbottenbesiktning, lägesbesiktning, stombesiktning, slutbesiktning).

I fall då byggnadslov beviljats må slutbesiktning ej underlätas, om den byggande begär sådan besiktning.

Skall byggnad undergå besiktning av annan myndighet än byggnadsnämnd, bör nämnden verka för att arbetet därmed på lämpligt sätt samordnas med nämndens besiktningar.

2 mom. Den byggande skall vid besiktning förete ritningar och övriga handlingar rörande företaget samt lämna besiktningsmannen erforderlig handräckning.

Vid slutbesiktning av byggnad skall den byggande förete bevis av vederbörande skorstensfejare, att eldstäder samt sådana rök- och ventilationskanaler, som skola sotas, blivit undersökta, samt, där i byggnaden skall finnas centralvärmepanna eller annan större pannanläggning, att skorstenen till denna undergått täthetsprovning. Där byggnadsnämnden så prövar erforderligt, skall härjämte företes bevis av sakkunnig person, att kontroll verkstälts av värmeledningsanläggning, mekanisk ventilationsanläggning eller ventilationskanal från garage eller annan lokal, där giftiga eller illaluktande gaser kunna uppkomma.

3 mom. Över verkställd besiktning och vad därvid förekommit skall byggnadsnämnden meddela den byggande skriftligt bevis.

Byggande inom vissa icke planlagda områden

65 §.

Inom område, som ej omfattas av fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser, skola stadgandena i detta kapitel i tillämpliga delar lända till efterrättelse i fråga om uppförande eller till nybyggnad hänförlig ändring av byggnad i tre eller flera våningar, såvida fråga ej är om ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring.

Vad nu sagts gäller ock uppförande eller anordnande av

a) samlingslokal som rymmer mer än 150 personer eller som är avsedd att nyttjas till biograf;

b) undervisningsanstalt för mer än 150 elever;

c) hotell eller pensionat, för vars drivande fordras myndighets tillstånd;

d) vårdanstalt, elevhem eller därmed jämförlig inrättning med mer än 50 platser; eller

e) fabriksbyggnad eller byggnad för annan industriell rörelse.

Vad i 54 § 4 mom. är stadgat om rätt att påkalla byggnadsnämndens prövning av åtgärd, vartill byggnadslov ej erfordras, samt om förfarandet i sådant ärende skall äga tillämpning jämväl inom område som i första stycket sägs.

Vissa allmänna byggnader

66 §.

Med avseende å byggnad som tillhör kronan äger den myndighet, vilken har att pröva ritningarna till byggnaden, medgiva avvikelser från bestämmelserna i denna stadga och med stöd därav meddelade föreskrifter. Detsamma gäller tomt till sådan byggnad, som nu sagts, samt skyltar, stängsel och andra anordningar å byggnaden eller tomten.

Innan byggnad påbörjas för kronans eller landstings räkning, skall anmälan om företaget i god tid göras hos byggnadsnämnden. Anmälan skall vara åtföljd av situationsplan som i 55 § 1 mom. sägs samt av ritningar och beskrivningar i den omfattning som erfordras för att bedöma företagets lämplighet. Finner nämnden att byggnaden ej motsvarar skälliga anspråk på sundhet, säkerhet mot brandfara, hållfasthet, prydighet eller hänsyn till stads- eller landskapsbilden, eller är anledning till erinran i fråga om byggnadens ändamål, läge eller inverkan å grannes rätt, må nämnden inom tre veckor efter handlingarnas mottagande hos vederbörande förvaltning begära, att frågan underställes Konungens prövning; och må i så fall byggnaden ej uppföras, innan Konungen givit lov därtill.

Finner nämnden vid besiktning eller eljest att fastställda ritningar ej följas eller eljest att gällande föreskrifter åsidosättas, äger nämnden göra anmälan därom hos den myndighet, som är ansvarig för arbetets utförande, eller, där nämnden så finner nödigt, hos Konungen.

Där fråga är om befästning eller annan anläggning av hemlig natur, äger länsstyrelsen förordna, att situationsplan, ritningar och beskrivningar icke skola tillställas nämnden samt att utstakning av byggnad och besiktning av företaget genom nämnden icke skall äga rum. Länsstyrelsen har att på lämpligt sätt lämna nämnden meddelande om företaget.

Undantag i vissa fall från gällande föreskrifter

67 §.

1 mom. Länsstyrelsen äger för särskilt fall medgiva avvikelse från fastställd generalplan eller stadsplan, såvida byggnadsnämnden tillstyrkt åtgärden och det tillämnade byggnadsföretaget ej avsevärt försvårar markens användning för det i planen avsedda ändamålet. Föreliggande särskilda skäl för tillstånd till nybyggnad, som skulle innefatta tätbebyggelse, inom område vilket icke ingår i stadsplan eller byggnadsplan, må sådant tillstånd lämnas av länsstyrelsen. Om särskilda skäl äro därtill och åtgärden finnes icke utgöra hinder för framtida lämplig tomtindelning, må länsstyrelsen meddela tillstånd till nybyggnad å mark inom byggnadskvarter utan hinder av att marken icke blivit indelad till tomter eller att fråga väckts om ändring av bestående tomtindelning. Länsstyrelsen må ock med avseende å visst byggnadsföretag medgiva mindre avvikelse från vad i denna stadga eller med stöd därav föreskrivits om byggnads yttre och inre anordnande, såvida företaget bedömes vara tekniskt tillfredsställande och icke medför avsevärd olägenhet ur annan synpunkt.

Föreliggande särskilda skäl att någon vid nybyggnad tillåtes frångå gällande

tomtindelning eller bygga å tomt, som icke är rättsligen bestående, må medgiva därtill lämnas av länsstyrelsen, såvida åtgärden ej kan antagas medföra hinder för ett ändamålsenligt ordnande av fastighetsförhållandena inom kvarteret.

2 mom. Där så prövas lämpligt må länsstyrelsen förordna, att den i 1 mom. första stycket angivna befogenheten samt den befogenhet att medgiva undantag från förbud mot nybyggnad som enligt 14, 15, 35, 80, 97, 106, 109 och 119 §§ samt 110 § andra stycket byggnadslagen tillkommer länsstyrelsen, skall tillkomma även viss byggnadsnämnd. Länsstyrelsen äger jämväl förordna, att nämnden skall äga medgiva avvikelser från byggnadsplan, när särskilda skäl äro därtill och det tillämnade byggnadsföretaget ej avsevärt försvarar att markområdet i övrigt utnyttjas för det i planen avsedda ändamålet.

Såsom villkor för förordnande enligt första stycket skall gälla att byggnadsnämnden har tillgång till personal med den utbildning och erfarenhet, som kan anses erforderlig för uppgiftens behöriga fullgörande. Meddelat förordnande må återkallas.

3 mom. Där åtgärd, vartill länsstyrelsen eller byggnadsnämnden äger meddela tillstånd enligt denna paragraf, kan inverka på grannes rätt, skall denne erhålla tillfälle att yttra sig, innan tillståndet gives.

6 KAP.

Om ansvar, vitesföreläggande m. m.

68 §.

Strider påbörjat byggnadsarbete uppenbarligen mot denna stadga eller mot fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser, äger byggnadsnämnden förbjuda arbetets fortsättande.

Är uppenbart att påbörjat byggnadsarbete äventyrar byggnadens eller närliggande byggnads hållfasthet eller medför fara för människors liv eller hälsa, skall nämnden förbjuda arbetets fortsättande, även om de i första stycket angivna förutsättningarna icke äro för handen.

69 §.

Vidtager någon åtgärd, varom i denna stadga förmåles, utan att hava erhållit byggnadslov, där sådant erfordras,

eller underlåter någon att ställa sig till efterrättelse vad i denna stadga eljest är föreskrivet rörande rätt att vidtaga sådan åtgärd,

eller underlåter någon att fullgöra föreskriven anmälningsskyldighet eller att vid utförande av arbete följa fastställda ritningar eller av byggnadsnämnden meddelade föreskrifter,

eller överträder någon förbud, varom stadgas i 68 §,

dömes till dagsböter eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårande, till fängelse i högst sex månader.

70 §.

Har byggnad uppförts eller annan anordning vidtagits utan byggnadslov, där sådant erfordras, eller i strid mot godkända ritningar eller av byggnadsnämnden meddelade eller eljest gällande föreskrifter, är byggnadens eller anordningens ägare skyldig att undanröja eller ändra det utförda i den mån nämnden finner nödigt att meddela föreläggande därom. Vid meddelande av föreläggande må utsättas vite eller föreskrivas det äventyr, att åtgärden

i händelse av tredska verkställes genom nämndens försorg på den tredska-
des bekostnad. Föreläggande må meddelas ändå att handräckning kan be-
viljas enligt 148 § byggnadslagen.

Underlåter någon att utföra arbete eller vidtaga annan åtgärd, som ålig-
ger honom jämlikt denna stadga eller med stöd därav meddelat beslut, äger
nämnden ock den befogenhet att förelägga vite, som i första stycket sägs.

7 KAP.

Om fullföljd av talan

71 §.

1 mom. Över byggnadsnämnds beslut enligt byggnadslagen eller denna
stadga må besvär anföras hos länsstyrelsen.

Klagan må ej föras över byggnadsnämnds beslut, varigenom medgivande
till avvikelse från fastställd generalplan eller stadsplan vägrats, vederbö-
rande obetaget att söka medgivande till åtgärden hos Konungen. Att sär-
skild klagan ej må föras över byggnadsnämnds beslut i vissa ärenden rörande
stadsplan, byggnadsplan, utomplansbestämmelser eller tomtindelning,
därom stadgas i 149 § byggnadslagen.

Har åt annan myndighet än byggnadsnämnd uppdragits att pröva ären-
den rörande ställande av säkerhet enligt 38 § byggnadslagen för fullgörandet
av tomtägares skyldighet att anordna utfartsväg eller avlopp från tomt eller
att utgiva bidrag till kostnad för gata, skall om besvär över den myndighe-
tens beslut i sådant ärende gälla vad ovan stadgats om besvär över bygg-
nadsnämnds beslut.

2 mom. Över länsstyrelsens beslut enligt denna stadga må talan föras hos
Konungen.

72 §.

Kommunens styrelse äger på kommunens vägnar överklaga länsstyrelsens
beslut i ärende rörande av byggnadsnämnd antaget förslag till ändring av
stadsplan eller byggnadsplan eller till tomtindelning eller ändring därav, så-
framt ej klagan på grund av stadgandet i 150 § tredje stycket byggnadsla-
gan är utesluten, och må även eljest i sådant ärende föra kommunens talan
och bevaka dess rätt.

Mot beslut av byggnadsnämnd eller länsstyrelsen i fråga om tillstånd till
nybyggnad eller annan åtgärd i närheten av befästning, flygplats eller an-
nan anläggning, som avses i 81 § byggnadslagen eller omfattas av förordnan-
de enligt 82 § samma lag, må talan föras av luftfartsstyrelsen om frågan rör
civil flygplats, av den i atomenergilagen omnämnda tillsynsmyndigheten om
frågan rör atomreaktor eller annan atomenergianläggning samt eljest av
chefen för försvarsstaben eller myndighet som denne bestämmer.

8 KAP.

Allmänna bestämmelser

73 §.

Vad i denna stadga sägs om kommun skall i tillämpliga delar gälla muni-
cipalsamhälle varest byggnadslagens bestämmelser för stad äga tillämpning.

74 §.

Med ägare av fast egendom skall vid tillämpning av denna stadga jämn-
ställas den, som innehar egendomen med tomträtt eller med ständig eller
ärftlig besittningsrätt.

75 §.

Till nybyggnad hänföres:

- a) uppförande av helt ny byggnad;
- b) till- eller påbyggnad av förut befintlig byggnad;
- c) ombyggnad eller annan ändring med avseende å byggnads yttre eller inre utförande av så genomgripande beskaffenhet, att den kan anses jämförlig med ombyggnad;
- d) byggnads inredande helt eller delvis till väsentligen annat ändamål än det vartill byggnaden förut varit använd;
- e) sådan förändring av byggnad, som medför att byggnaden kommer att strida mot fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser; samt
- f) annan förändring av byggnad, vilken i befintligt skick strider mot plan eller bestämmelser som nyss sagts, såvida ej fråga är om bostadsbyggnad med högst två bostadslägenheter eller därtill hörande uthus.

Vad ovan i denna paragraf stadgas skall ej medföra att såsom nybyggnad anses anordnande av värmeledning eller vattenklosett eller andra hygieniska förbättringar i befintlig byggnad som, även om sådan anordning ej medgäves, måste antagas komma att kvarstå under längre tid.

76 §.

1 mom. Närmare föreskrifter rörande ritningar och andra handlingar, vilka skola fogas vid ansökan om byggnadslov, rörande arkivering och expedition av handlingar, rörande konstruktion och utförande i övrigt av byggnader och andra anordningar, om vilka bestämmelser äro givna i denna stadga, samt rörande byggnadsarbeten meddelar byggnadsstyrelsen.

På lantmäteristyrelsen ankommer att meddela närmare föreskrifter angående kartor, beskrivningar och förteckningar, som omförmälas i 2, 15 och 34 §§.

Föreskrifter, som nu sagts, skola för att bliva gällande fastställas av Konungen.

2 mom. Byggnadsstyrelsen har att utfärda de ytterligare råd och anvisningar, som må finnas erforderliga för tillämpning av denna stadga.

Övergångsbestämmelser

77 §.

Denna stadga träder i kraft den 1 juli 1960.

Genom denna stadga upphäves, med nedan angivna undantag, byggnadsstadgan den 30 juni 1947 (nr 390) ävensom de byggnadsordningar, som antagits med stöd av nämnda stadga eller motsvarande äldre bestämmelser.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till föreskrift, som ersatts med bestämmelse i nya stadgan, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Intill utgången av år 1960 skall i fråga om byggnadsnämnds sammansättning, utseende av ledamöter och ersättare för ledamöter, behörighet att vara ledamot, rätt till avsägelse, ordförandeskap, antal ledamöter som erfordras för beslutförhet samt ordning för omröstning inom nämnden gälla vad därom är föreskrivet i den äldre stadgan. Där i kommunen finnas två eller flera byggnadsnämnder så ock där kommunens styrelse tillika är byggnadsnämnd eller byggnadsnämnds åligganden enligt särskilt förordnande helt eller delvis fullgöras av byggnadsinspektör, skall vad som sålunda gäller alltjämt äga tillämpning under samma tid.

Val av byggnadsnämnd enligt denna stadga skall första gången äga rum i december 1960. Valet skall avse tiden intill utgången av året efter det, då

allmänna val av kommunens fullmäktige första gången efter stadgans ikraftträdande äger rum.

78 §.

Har före nya stadgans ikraftträdande förslag till plan eller tomtindelning utställts till granskning i enlighet med byggnadsstadgan den 30 juni 1947, skola föreskrifterna i sistnämnda stadga tillämpas med avseende å ärendets fortsatta handläggning.

79 §.

Ansökan om byggnadslov eller annat tillstånd till byggnade, som ingivits före nya stadgans ikraftträdande, skall bedömas enligt dessförinnan gällande bestämmelser, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Inom område, för vilket stadsplan eller byggnadsplan fastställts före stadgans ikraftträdande, må intill den 1 januari 1963 byggnadslov ej meddelas för inredande av bostads- eller arbetsrum på vind med mindre åtgärden varit tillätlig jämväl enligt äldre bestämmelser eller byggnadsnämndens av särskilt skäl finner den böra medgivas.

80 §.

Av Konungen med stöd av 128 § första stycket byggnadsstadgan den 20 november 1931 fastställda provisoriska byggnadsföreskrifter, stadgandena i §§ 23, 25 och 28 byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874 i vad de alltjämt gälla samt de bestämmelser i byggnadsordningar, vilka utfärdats med stöd av dessa föreskrifter och stadganden, skola fortfarande äga tillämpning intill den 1 januari 1963.

81 §.

Där i stad, köping, samhälle eller annan ort, varest byggnadslagens bestämmelser för stad äga tillämpning, finnes område för vilket icke gäller vare sig fastställd generalplan, stadsplan, byggnadsplan, utomplansbestämmelser eller av Konungen med stöd av lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning eller lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad fastställda särskilda bestämmelser för byggnadsverksamhetens ordnande, skall intill den 1 januari 1964 med avseende å bebyggande av området gälla enahanda regler, som om för området fastställts utomplansbestämmelser av det i 29 § angivna innehållet.

82 §.

Bestämmelserna i 45 § första och tredje styckena skola gälla även i fråga om byggnad, som uppförts eller för vilken byggnadslov beviljats före nya stadgans ikraftträdande.

83 §.

Avstyckningsplan skall i de hänseenden, varom i 5 kap. sägs, jämföras med byggnadsplan, där ej länsstyrelsen annorlunda förordnar. Länsstyrelsens förordnande skall kungöras på sätt i 24 § 1 mom. är stadgat.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 30 december 1959.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Kommunikationsdepartementet)

GÖSTA SKOGLUND